

Canllaw Treth y Cyngor a Threthi Annomestig 2021/22

Gwybodaeth esboniadol am Dreth y Cyngor a Threthi Annomestig a gwybodaeth ariannol gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf.

Mae'r daflen yma'n ffurfio rhan o hysbysiad hawlio statudol ac ar gael mewn mathau eraill o ddiwyg.

Cynnwys

Gwybodaeth Gefndir	3
Sut caiff cyllideb y Cyngor ei hariannu	4
Cymharu gwariant net cyfartalog 2020/21 a 2021/22	6
Gwybodaeth Ariannol Arall	7
Prif Breseptau a Phreseptau Cyngorau Cymuned 2021/22	8
Treth y Cyngor – Gwybodaeth Gyffredinol	9
Treth y Cyngor – Gostyngiadau, Rhyddhad ac Eithriadau	10
Sut i dalu, gweld manylion eich cyfrif a rhoi gwybod inni am unrhyw newid yn eich amgylchiadau	11
Eich Bil Trethi Annomestig	12

1 Gwybodaeth Gefndir

Yn ôl y gyfraith, mae gofyn bod y Cyngor yn paratoi gwybodaeth ynglŷn â chynlluniau gwario a'ch bil Treth y Cyngor. Mae'ch bil Treth y Cyngor ar gyfer blwyddyn ariannol 2021/22 yn nodi'r swm bydd rhaid ichili dalu a'r swm bydd pob sefydliad sydd wedi'i restru yn ei dderbyn:

A) Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf

B) Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru

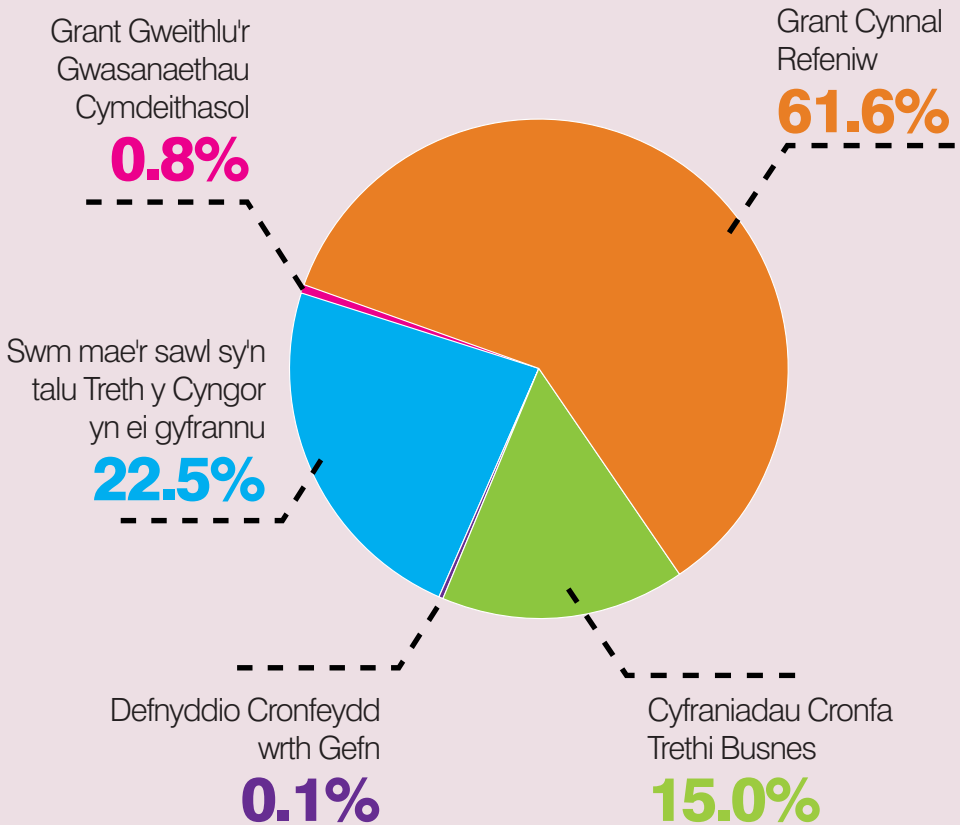
C) Eich Cyngor Cymuned (os yw'n berthnasol)

Mae incwm Treth y Cyngor yn gyfraniad tuag at wasanaethau'r Cyngor a'r gwasanaethau hynny sy'n cael eu darparu gan awdurdodau preseptio, megis Comisiynydd Heddlu a Throseddau De Cymru (sydd ddim yn casglu Treth y Cyngor eu hunain).

Dim ond un ffordd o ariannu Llywodraeth Leol yw Treth y Cyngor. Mae ffynonellau eraill o incwm yn cynnwys Grantiau Llywodraeth Ganolog, er enghraifft, Grant Cynnal Refeniw a chyfraniadau o'r Gronfa Trethi Annomestig (trethi mae busnesau lleol yn eu talu). Dim ond 22.5% o gyllideb y Cyngor sy'n cael ei hariannu trwy Dreth y Cyngor.

2

Sut caiff cyllideb y Cyngor ei hariannu

£miliwn

Grant Cynnal Refeniw	£325.125
Cyfraniadau Cronfa Trethi Annomestig	£79.250
Defnyddio Cronfeydd wrth Gefn	£0.711
Grant Gweithlu'r Gwasanaethau Cymdeithasol	£4.075
Swm mae'r sawl sy'n talu Treth y Cyngor yn ei gyfrannu	£118.742

Mae'r Fwrdeistref Sirol wedi cymeradwyo cyllideb net o £527.903m miliwn ar gyfer 2021/22.

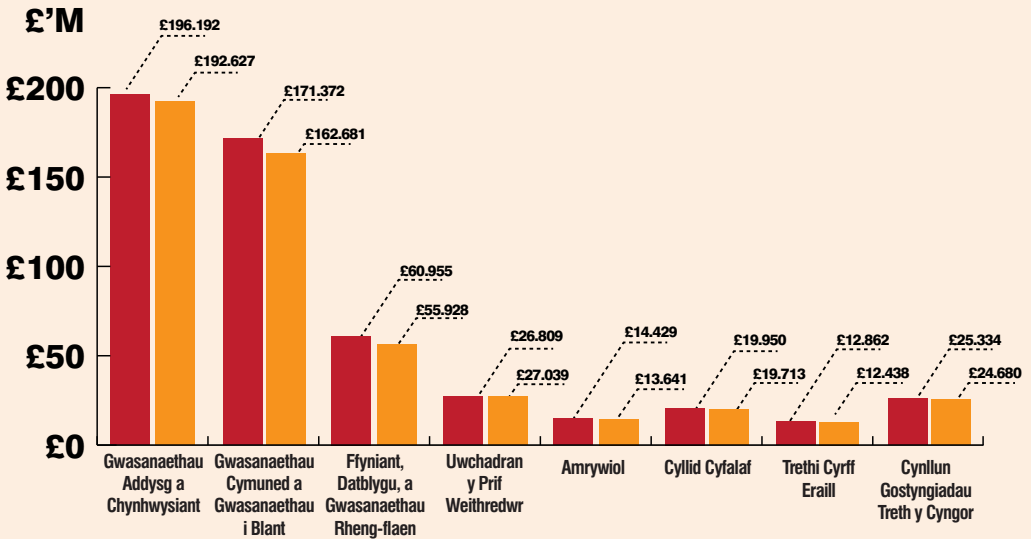
Mae nifer o wasanaethau'n cael eu cynnal trwy hyn, gan gynnwys:

- Addysg (meithrin, cynradd ac uwchradd ac ysgolion arbennig)
- Gwasanaethau i blant
- Y Priffyrdd
- Gwasanaethau cludiant
- Cynllunio ar gyfer argyfwng
- Safonau masnach
- Gwasanaethau i bobl ifainc
- Gwasanaethau tân
- Gwasanaethau Hamdden
- Gwasanaethau Gofal y Strydoedd
- Gwasanaethau Gofal Cymdeithasol i Oedolion

3

Cymharu gwariant net amcangyfrifedig 2020/21 a 2021/22

Cyllideb 2021/22
Cyllideb 2020/21

Gwybodaeth ariannol arall

Setliad Ariannol Llywodraeth Leol:

Dyma asesiad Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r hyn y mae angen i'r Cyngor ei wario ar ei wasanaethau, ei Asesiad o Wariant Safonol yw £515.847 miliwn.

Buddsoddi Cyfalaf:

Rhaglen fuddsoddi cyfalaf gwerth £116.024 miliwn wedi'i chynllunio ar gyfer tair blynedd – 2021/22 hyd at 2023/24.

Arian wrth gefn:

Cronfeydd Refeniw - mae disgwyl i'r balansau fod tua £9 miliwn ar 31 Mawrth 2022, gan gynyddu i £10 miliwn erbyn 31 Mawrth 2024.

Crynodeb o Gyllideb Refeniw

	Cyllideb 2020/21 £ miliwn	Cyllideb 2021/22 £ miliwn
Addysg a Gwasanaethau Cynhwysiant	£192.627	£196.192
Gwasanaethau Cymuned a Gwasanaethau i Blant	£162.681	£171.372
Ffyniant, Datblygu, a Gwasanaethau Rheng-flaen	£55.928	£60.955
Uwchadran y Prif Weithredwr	£27.039	£26.809
Amrywiol	£13.641	£14.429
Cyllid Cyfalaf	£19.713	£19.950
Trethi Cyrff Eraill	£12.438	£12.862
Cynllun Gostyngiadau Treth y Cyngor	£24.680	£25.334
Cyfanswm	£508.747	£527.903

Prif Breseptau a Phreseptau Cyngorau Cymuned 2021/22

Presept 2020/21 (£)	Treth y Cyngor Band D 2020/21 (£)	Corff Preseptio / Cyngor Cymuned	Presept 2021/22 (£)	Treth y Cyngor Band D 2021/22 (£)
£21,090,253.00	£272.72	Comisiynydd Heddlu a Throeddu De Cymru	£22,211,354.00	£287.72
£56,000.00	£55.57	Y Gilfach-goch	£21,000.00	£20.80
£61,281.47	£37.56	Hirwaun	£64,345.54	£39.16
£199,427.00	£64.56	Llanharan	£198,735.69	£64.56
£127,787.00	£80.00	Llanhari	£111,594.00	£70.00
£230,409.91	£43.00	Llantrisant	£230,841.00	£43.00
£254,813.28	£38.76	Llanilltud Faerdref	£254,313.00	£38.76
£122,100.00	£34.97	Pont-y-clun	£128,105.00	£36.84
£736,618.72	£70.27	Pontypridd	£745,903.34	£71.57
£15,500.00	£55.54	Rhigos	£16,000.00	£56.70
£37,599.00	£26.29	Ffynnon Taf	£35,854.00	£26.29
£241,072.95	£60.51	Tonyrefail	£241,073.00	£60.54
£57,000.00	£39.81	Ynys-y-bŵl / Coed y Cwm	£57,000.00	£40.48

Treth y Cyngor – Gwybodaeth Gyffredinol

Bob mis Mawrth, mae'r Cyngor yn anfon biliau Treth y Cyngor newydd i 110,000 o dai yn Rhondda Cynon Taf. Er mwyn helpu i ateb unrhyw gwestiynau sydd gyda chi ynglŷn â'ch bil, a materion eraill, mae'r Cyngor wedi paratoi atebion i gwestiynau cyffredin. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/ynglynathrethcyngor

Hoffech chi'r wybodaeth ar ffurf copi caled? Mae copi caled ar gael ar gais (cofiwch 'nodi 'Canllaw Defnyddiol'): e-bost: refeniw@rctcbc.gov.uk

Mae swm treth y cyngor rydych chi'n atebol i'w dalu yn dibynnu ar fand prasio treth y cyngor eich cartref, ar ardal rydych chi'n byw ynnddi yn Rhondda Cynon Taf.

Caiff pob cartref ei ddsodbarthu yn un o'r naw band yn unol â'i werth ar y farchnad agored ar 1 Ebrill 2003.

Oes modd apelio yn erbyn band prasio fy eiddo?

Asiantaeth y Swyddfa Brisio sy'n gyfrifol am brisio eiddo domestig at ddibenion Treth y Cyngor. Efallai y bydd angen i chi gysylltu â'r Swyddfa os ydych chi o'r farn bod problem gyda'ch band prasio.

Mae rhagor o wybodaeth am herio'ch band prasio ar hyn sydd angen i chi ei wneud yn gov.uk/challenge-council-tax-band. Os byddwch chi'n herio'ch band prasio, rhaid i chi ddal ati i dalu'r gyfradd gyfredol nes bydd yr apêl wedi'i datrys.

Mae gan rai ardaloedd yn Rhondda Cynon Taf lefelau Treth y Cyngor gwahanol i weddill y Fwrdeistref Sirol. Mae hyn oherwydd eu bod yn ardaloedd sydd â chyngor cymunedol, sy'n codi presept (tâl) ar fil Treth y Cyngor. Mae'r rhain i'w gweld ar eich bil Treth y Cyngor.

Mae modd ichi weld rhestr o gostau Treth y Cyngor ar gyfer pob cymuned yn Rhondda Cynon Taf ar-lein. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/trethcyngor

Treth y Cyngor – Gostyngiadau, Rhyddhad ac Eithriadau

Gostyngiadau, Rhyddhad ac Eithriadau o ran Treth y Cyngor

Efallai y byddwch chi'n talu llai na'r swm rydych chi'n atebol i'w dalu oherwydd gostyngiadau neu fudd-dal rydych chi'n gymwys i'w cael. Os ydyn nhw'n berthnasol, byddan nhw i'w gweld ar eich bil. Mae modd gweld sut mae hawlio gostyngiadau yma: www.rctcbc.gov.uk/trethycyngor

Gostyngiad i Berson Sengl

Os taw chi yw'r unig oedolyn sy'n byw mewn eiddo, efallai bydd hawl gyda chi i ostyngiad 25% yn eich bil treth y Cyngor.

Eiddo sydd wedi bod yn wag am gyfnod hir

Bydd unrhyw eiddo sy'n wag am chwe mis neu hirach na hynny as sydd ddim wedi'u heithrio am reswm arall, yn atebol i dalu treth y Cyngor lawn (100%).

Salwch Meddwl Difrifol

Os ydych chi'n dioddef o salwch y meddwl, ac mae meddyg wedi cadarnhau hynny, a'ch bod chi hefyd yn hawlio budd-dal perthnasol, efallai bydd modd gostwng eich bil Treth y Cyngor.

Datganiad am Ostyngiadau

Os ydych chi'n derbyn unrhyw fath o ryddhad/gostyngiad neu eithriad, ond dydych chi ddim yn gymwys i gael hynny mwyach oherwydd bod eich amgylchiadau wedi newid, mae rhaid ichi, yn ôl y gyfraith, roi gwybod i'r Cyngor o fewn 21 diwrnod o'r newid hwnnw. Os nad ydych chi'n rhoi gwybod i'r Cyngor am unrhyw newidiadau perthnasol mewn perthynas â rhyddhad, gostyngiad neu eithriad rydych chi'n ei dderbyn, maen bosibl y cewch chi gosb ariannol o £50.00 neu hyd yn oed cael eich erlyn o dan Ddeddf Twyll 2006.

Sut i dalu, gweld manylion eich cyfrif a rhoi gwybod inni am unrhyw newid yn eich amgylchiadau

Sut i dalu'ch Treth y Cyngor a'ch Trethi Busnes:

Sefydlu Debyd Uniongyrchol:

www.rctcbc.gov.uk/debyduniongyrchol

Ewch ar-lein: www.rctcbc.gov.uk/talu

Ffonio'r llinell daliadau awtomatig bob awr o'r dydd: **01443 425000**

Talu'ch bil treth y Cyngor mewn swyddfa bost neu siopau sy'n arddangos arwydd 'Payzone'.

Fy Nghyfrif

Mae modd ichi weld manylion eich cyfrif Treth y Cyngor, trethi busnes neu fudd-daliadau ar-lein. Ewch i:

www.rctcbc.gov.uk/eaccount. Dewiswch dderbyn eich biliau trwy e-bost, gweld datganiad o'ch cyfrif, rhestr o'ch taliadau a manylion eich gostyngiad ac eithriadau, yn ogystal â chael gwybod pryd mae rhandaliadau'n daladwy.

Hunanwasanaeth

Ffordd ddiffwdan, hawdd a diogel o roi gwybod inni os ydych chi'n symud tŷ, newid eich enw, hawlio gostyngiad person sengl neu sefydlu debyd uniongyrchol – ewch i www.rctcbc.gov.uk/eaccount

9 Eich Bil Trethi Annomestig

Mae'r wybodaeth isod yn esbonio rhai o'r termau a fydd efallai yn cael eu defnyddio ar fil trethi annomestig ac yn yr wybodaeth ategol. Mae modd cael rhagor o wybodaeth am gyfrifoldeb i dalu trethi annomestig oddi wrth yr awdurdodau bilio.

Trethi Annomestig

Mae'r trethi annomestig sy'n cael eu casglu gan awdurdodau bilio yn cael eu talu i mewn i gronfa ganolog Cymru a'u hailddosbarthu i Gynghorau Bwrdeistref Sirol a Chomisiynwyr Heddlu a Throseddu. Mae'ch Cyngor a'ch Comisiynydd Heddlu a Throseddu yn defnyddio eu cyfrannau o'r incwm yma, ynghyd ag incwm oddi wrth eu talwyr Treth y Cyngor, y grant cynnal referniw sy'n cael ei ddarparu gan Weinidogion Cymru a symiau penodol eraill, i dalu am y gwasanaethau maen nhw'n eu darparu. Mae rhagor o wybodaeth am y system trethi annomestig, gan gynnwys pa ryddhad sydd ar gael yma: busnes.cymru.gov.uk

Gwerth Ardrethol

Mae gwerth ardrethol eiddo annomestig yn cael ei osod yn y rhan fwyaf o achosion gan swyddog prasio annibynnol o Asiantaeth y Swyddfa Brisio. Mae'r asiantaeth yma'n Asiantaeth Weithredol Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi Maen nhw'n llunio ac yn cynnal rhestr lawn o werthoedd ardrethol pob eiddo annomestig yng Nghymru. Mae'r rhestr yma ar gael ar eu gwefan:

www.gov.uk/government/organisations/valuation-office-agency. Caiff gwerth eiddo annomestig ei ailystyried bob 5 mlynedd fel arfer. O 1 Ebrill 2017 mae gwerth ardrethol eiddo yn cynrychioli ei werth rhent blynyddol ar y farchnad agored fel yr oedd ar 1 Ebrill 2015.

Yn achos eiddo cyfansawdd sy'n rhannol ddomestig ac yn rhannol annomestig, mae'r gwerth ardrethol yn ymwneud â'r rhan annomestig yn unig. Mae gwerth pob eiddo y mae trethi yn daladwy i'ch awdurdod arno yn cael ei ddangos yn y rhestr ardrethi leol, mae modd cael copi o hyn drwy gysylltu ag Asiantaeth y Swyddfa Brisio yn gov.uk/contact-voa, neu e-bostiwch refeniw@rctcbc.gov.uk.

Adbriso

Mae pob gwerth ardrethol yn cael ei ailasesu mewn adbrisiad cyffredinol i sicrhau bod y trethi sy'n cael eu talu gan unrhyw un trethdalwr yn adlewyrchu newidiadau dros amser yng ngwerth ei eiddo o'i gymharu ag eiddo arall. Mae hyn yn helpu i gynnal tegwch yn y system ardrethol drwy ddiweddarau prisiadau yn unol â newidiadau yn y farchnad. Daeth y rhestr ardrethol gyffredol i rym ar 1 Ebrill 2017, ac mae'n seiliedig ar werthoedd 1 Ebrill 2015.

Yn y flwyddyn y daw adbrisiad i rym, caiff y lluosydd ei ail-gyfrif i ystyried newidiadau cyffredinol i gyfanswm y gwerth ardrethol ac i sicrhau nad yw'r adbriso yn codi arian ychwanegol.

Mae'r cyfnod adbriso nesaf eisoes yn mynd rhagddo, a bydd ar waith o 1 Ebrill 2023. Bydd Asiantaeth y Swyddfa Brisio yn cysylltu â chi ofyn am dystiolaeth o rentu yn rhan o'r adbrisiad yma, a bydd hyn yn helpu'r Swyddfa i gyfrifor prisiad ar gyfer eich eiddo busnes.

Os byddwch chi'n derbyn cais, cyflwynwch y manylion diweddaraf cyn gynted â phosibl. Bydd hyn yn helpu i sicrhau bod trethi busnes yn deg ac yn gywir. Rhagor o wybodaeth yn gov.uk/voa/revaluation2023.

Newid yn y Gwerth Ardrethol

Caiff y trethdalwr (ac eraill sydd â buddiant yn yr eiddo) mewn amodau penodol gynnig newid yn y gwerth. Os na fydd y trethdalwr a'r swyddog prisio yn cytuno ar y gwerth cyn pen 3 mis o wneud y cynnig, bydd y mater yn cael ei gyfeirio gan y swyddog prisio fel apêl gan y cynigydd i Dribiwnlys Prisio Cymru. Mae rhagor o wybodaeth am sut i gynnig newid mewn gwerth ardrethol ar gael gan swyddfeydd prisio.

Lluosydd Ardrethu Annomestig

Dyma'r swm yn y bunt sy'n cael ei luosi gan y gwerth ardrethol er mwyn cyfrifo'r bil blynyddol ar gyfer yr eiddo. Mae'r lluosydd sy'n cael ei bennu bob blwyddyn gan Lywodraeth Cymru, ac mae'r un fath ledled Cymru. Does dim modd iddo godi o fwy na chyfradd y cynnydd yn y mynegai prisiau defnyddwyr ac eithrio yn y flwyddwyn adbrisio. Ar gyfer 2021/22, mae Llywodraeth Cymru wedi penderfynu defnyddio'r un luosydd a gafodd ei ddefnyddio ar gyfer 2020/21.

Cynigion ac Apeliadau

Mae gwybodaeth ar gael gan y swyddfa brisio leol ynglŷn ag o dan ba amgylchiadau y mae hi'n bosibl cynnig newid yn y gwerth ardrethol a sut y bydd hi'n bosibl gwneud cynnig o'r fath. Mae modd cael rhagor o wybodaeth am y trefniadau apelio gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf neu gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio. Mae Tribiwnlys Prisio Cymru yn darparu gwasanaeth apelio annibynnol am ddim sy'n delio ag apeliadau sy'n ymwneud â Threthi Annomestig a Threth y Cyngor. Mae modd cael hyd i'w manylion cyswllt yma <https://www.valuationtribunal.wales/cy/cartref.html>

Ardrethi eiddo gwag

Gall perchenogion eiddo annomestig gwag fod yn atebol i dalu trethi eiddo gwag ar 100% o'r swm arferol. Mae'r rhwymedigaeth yn dechrau pan fydd yr eiddo wedi bod yn wag am 3 mis, neu, yn achos eiddo diwydiannol penodol, pan fydd yr eiddo wedi bod yn wag am 6 mis. Mae rhai mathau o eiddo wedi'u heithrio o drethi eiddo gwag.

Cymorth elusennol a dewisol

Mae elusennau a chlybiau chwaraeon cymunedol amatur â hawl i gael gostyngiad ardrethi o 80% ar unrhyw eiddo annomestig

- (a) yn achos elusennau, os yw'r eiddo yn cael ei ddefnyddio yn gyfan gwbl neu'n bennaf at ddibenion elusennol; neu
- (b) yn achos clwb, os yw'r clwb wedi'i gofrestru gyda Chyllid a Thollau ei Mawrhydi.

Mae gan awdurdodau bilio ddisgresiwn i ildio'r cyfan neu ran o'r 20% sy'n weddill o'r bil ar eiddo o'r fath a chaiff hefyd roi gostyngiad ar eiddo sy'n cael ei feddiannu gan gyrrff penodol sydd ddim wedi'u sefydlu nac yn gweithredu er elw.

Pe hoffech chi ragor o wybodaeth am y clybiau yma, cysylltwch â Chyllid a Thollau EM, Sports Club Unit, St John's House, Merton Road, Liverpool, L75 (Y wefan yw <http://www.hmrc.gov.uk>).

Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach (SBRR)

Mae Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) 2017 yn darparu ar gyfer rhyddhad ardrethi i fusnesau bach.

Daeth y rheoliadau statudol i rym ar 1 Ebrill 2018. Maen nhw'n cyfyngu ar nifer yr eiddo sy'n gymwys ar gyfer SBRR i ddau fusnes ym mhob ardal Cyngor, gan gyfyngu ar y rhyddhad a fydd yn cael ei roi i fusnesau mwy a chadwyni cenedlaethol o dan y cynllun yma.

O dan Erthygl 4 o'r rheoliadau, lle mae trethdalwr yn atebol i dalu ardrethi busnes ar gyfer mwy na dau adeilad sy'n cael eu dangos ar y rhestr Ardrethu Annomestig lleol, sy'n bodloni'r amodau gwerth ardrethol, rhaid i'r trethdalwr roi rhybudd o'r eiddo hynny i'r Cyngor mor fuan ag sy'n rhesymol i wneud hynny.

Cyfrifoldeb y trethdalwr yw rhoi gwybod i'r Cyngor os yw ar hyn o bryd â mwy na dau achos o SBRR mewn perthynas ag unrhyw eiddo y mae'n gyfrifol am dalu ardrethi busnes arno.

Mae manylion llawn y cynllun gan gynnwys meini prawf cymhwysedd, yr eithriadau, y gofynion gweithdrefnol ar rhyddhad ardrethi perthnasol ar gael yn: www.rctcbc.gov.uk/CY/Business/BusinessRates/BusinessRates.aspx

Darparwyr Gofal Plant

Mae Gorchymyn Ardrethu Annomestig (Rhyddhad Ardrethi i Fusnesau Bach) (Cymru) (Diwygio) 2018 yn darparu ar gyfer cynllun gostyngiadau i fusnesau, sy'n berthnasol i rai categorïau o fusnesau.

Effaith y diwygiadau o dan yr Orchymyn yma yw eithrio pob eiddo sy'n bodloni'r "amodau gofal plant" rhag talu ardrethi annomestig o 1 Ebrill 2019.

Mae'r Orchymyn wedi'i diwygio er mwyn cynyddu uchafswm y gwerth ardrethol ar gyfer eiddo sy'n bodloni'r amodau gofal plant i £100,000 (o £20,500). Mae hyn yn golygu bod pob eiddo sydd â gwerth ardrethol o £100,000 neu lai, sy'n bodloni'r amodau gofal plant, yn gymwys ar gyfer rhyddhad/gostyngiad o dan y cynllun yma.

Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch

Mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau y bydd y cynllun yma'n parhau ar gyfer blwyddyn gyfan 2021/22, a bydd pawb sy'n talu ardrethi, sydd â gwerth ardrethol o £500,000 neu lai, yn gymwys.

Bydd y cynllun yn darparu rhyddhad ardrethi o 100% i bob busnes cymwys yn y diwydiant manwerthu, hamdden a lletygarwch o 1 Ebrill 2021 hyd at 31 Mawrth 2022.